

# Notulen van de SMO bestuursvergadering gehouden op 19 juli 2001 ten kantore van Bureau Maror, Casuariestraat 5, Den Haag.

**Aanwezig:** R. van der Heijden, M. Gelber, mw. R. Spier, Ph. Staal, J. Koekoek (waarnemer SIM), W.J. Huijssoon (MinFin), P. Spaans (KPMG), R. Israel (directeur), mw. B.S. Groen (verslag)

**Afwezig met bericht:** A. Roet, H. Markens, F. Ensel, B. Elburg (plv.) *Archief Philip Staal*

---

## 1. **Opening**

De voorzitter opent de vergadering om 18.30 uur en heet iedereen welkom.

## 2. **Mededelingen**

- a) De heer Huijssoon doet kort verslag over de opgedane indrukken tijdens het tweedaagse bezoek aan Israel. De eerste dag is besteed aan een bezoek aan Yad Vashem, Jeruzalem en omstreken. Er is een bezoek aan de oude stad en uiteraard de Klaagmuur gebracht. Verder alle bijzonderheden die er te zien zijn. Dat het bezoek geslaagd was, is mede te danken aan de goede gids die erbij was. Het viel hem op dat het leger overal in de straten present is en dat alle gesprekken over politiek gaan.

De heer Israel licht het bezoek inhoudelijk toe. De tweede dag zijn met de medewerkers van de Helpdesk Israel kennismakingsgesprekken gevoerd. 's Middags heeft hij een SPI-vergadering bijgewoond en 's avonds de heer Roet bezocht. De directeur is van mening dat kwantitatief het werk van de Helpdesk voor discussie vatbaar is, maar kwalitatief zeker niet. Zij doen in zijn ogen bijzonder goed werk. Hij heeft de medewerkers gevraagd om een inventarisatie van hun werkzaamheden. Tussen de directeur en de bureaumanager zijn werkafspraken gemaakt. Beide partijen willen de onderlinge communicatie intensiveren. Men heeft in Israel het gevoel niet altijd serieus te worden genomen en niet te worden gehoord. Een veelgehoorde klacht was dat KPMG geen fouten wil toegeven, hetgeen het werken niet gemakkelijker maakt.

Algemeen vonden de heren Huijssoon en Israel het een geslaagd bezoek.

De heer Staal is verbaasd dat SPI klaagt over gebrekkige communicatie en weinig inbreng, omdat paradoxaal genoeg hij weer als enige vertegenwoordiger vanuit Israel aan tafel zit.

### b) Mededelingen van het Bureau

De heer van Manen licht de notitie over de werkwijze van de bezwarencommissie toe.

Mevrouw Spier geeft aan dat het gebrek aan bezwaarschriften gunstig is, daar dit betekent dat procedures goed lopen. Eigenlijk moet de bezwarencommissie overbodig zijn. Wel moet duidelijk worden gecommuniceerd dat de leden alle bezwaarschriften kunnen inzien. Een mogelijkheid is alle preadviezen achteraf naar de leden te sturen. Het lijkt onnodig alle leden alle onderliggende stukken te doen toekomen.

De directeur denkt dat het wel goed kan zijn en misschien zelfs noodzakelijk om de commissie alle gegevens te doen toekomen, aangezien ze dan kennis van zaken zullen opbouwen, die kan helpen bij afhandeling van eventuele bezwaren.

Algemeen is het bestuur van mening dat de commissie geen achterafcontrole over het bestuur moet uitoefenen.

De heer Koekoek sprak met een commissielid die was gevraagd naar de stand van zaken rondom de afhandeling van een bezwaarschrift, maar niet op de hoogte was. Dit werd als onaangenaam ervaren.

Het bestuur besluit voortaan alleen het formele bezwaarschrift naar de commissie te sturen.

De heer Gelber heeft vernomen dat er discussie was rondom het voorzitterschap van de vergaderingen, hetwelk momenteel door de heer Van Manen wordt ingevuld.

De heer Van Manen licht toe dat hem, onder meer door de voorzitter van de commissie, is gevraagd te fungeren als vergadervoorzitter. Het is een technisch voorzitterschap en de commissie is hiermee akkoord gegaan, behalve één lid.

Het SMO-bestuur heeft hiermee geen moeite en verzoekt de heer Van Manen dit over te brengen bij de bezwarencommissie.

De heer Van Manen meldt dat er momenteel door mevrouw Grüter en hemzelf wordt gewerkt aan een compendium dat uit twee delen bestaat:

- Gegeven adviezen (met mandaten)
- Individuele casus

Dit compendium zal aan het bestuur worden overhandigd wanneer het gereed is.

- Bespreking 7<sup>e</sup> Advies verificatie  
De heer Spaans licht toe dat alle adviezen door het bestuur geaccordeerd dienen te worden.

Het bestuur stemt in met het voorgelegde advies.

- De directeur deelt mee dat het Nijmeegse bestand opnieuw wordt onderzocht om na te gaan of het bestand ten behoeve van verificatie waardevoller kan worden dan tot nu toe. Geprobeerd wordt alle misverstanden over aantallen (52.000 namen blijken er slechts 18.000 te zijn) op te helderen.

De heer Gelber, die aanwezig was bij de onderhandelingen met Prof. Ultee namens het SMO bestuur heeft de indruk dat ook Prof. Ultee niet juist was ingelicht door de samenstellers van de lijst.

De heer Spaans verzoekt de directeur hieraan aandacht te blijven besteden.

- De directeur beantwoordt de vraag van de voorzitter over de toekomst van het Steunpunt als volgt.  
Er is slechts 3,5 formatieplaats. Tussen januari en juni 2001 zijn ongeveer duizend handelingen verricht ten behoeve van 331 personen. De handelingen variëren; soms is het een telefoongesprek, soms een brief schrijven. Het Steunpunt is niet altijd druk, maar medewerkers doen kwalitatief goed werk. Ze worden soms ingezet bij andere werkzaamheden. Het eerste halfjaar zijn de kosten inclusief computer en dergelijke f 41.029 en voor het hele jaar worden de kosten geraamd op f 70.000.

De heer Gelber zegt dat hij niet objectief is. Hij heeft geconstateerd dat er minder werk is dan voorzien. Het aantal formatieplaatsen is reeds sterk gereduceerd. Er worden goede dingen gedaan door de medewerkers en met zulke geringe kosten moet het Steunpunt niet worden geamputeerd.

Ook mevrouw Spier en de heer Staal menen dat een dergelijk punt niet midden in de operatie moet worden stopgezet.

Besloten wordt het Steunpunt te handhaven gedurende het lopende Maror project.

- De heer Israel meldt dat de omschakeling naar de euro gereed is. MinFin wilde graag bevestigd zien dat Maror eurobestendig is. Het Bureau heeft dit bevestigd na ontvangst van een bevestiging terzake van KPMG.

Besloten wordt dat de omrekening van de uitkeringen van gulden naar euro's een exacte omrekening zal zijn.

De heer Huijssoon meldt dat de rapportage hierover naar de Minister van Financiën goed is ontvangen. Waarschijnlijk zal MinFin ergens in de komende maanden nog eens om een geactualiseerde rapportage vragen.

- De directeur brengt de toegang tot Maror-ruimten bij KPMG ter sprake. Er is een brief naar KPMG gegaan waarin staat dat onbevoegden geen toegang mogen krijgen tot ruimten waar ons archief is. Dit betekent dat de ruimten toegankelijk zijn voor medewerkers van de Helpdesk en het Bureau, alsmede diegenen die toestemming hebben gekregen van het Bureau. Hij heeft dit ook in Israel medegedeeld en gevraagd een bezoek aan KPMG eerst bij het Bureau te melden.
- Besloten wordt Tweede ronde publiciteit dit onderwerp de volgende vergadering te agenderen. Er is nog geen link van de website naar joods.nl. Het Bureau besteedt hieraan aandacht.
- De heer Staal uit zijn verontwaardiging over het niet deelnemen aan de Maccabiade door de Nederlandse organisatie Maccabi en vraagt zich af of dit de speciale solidariteit is die de Nederlandse joden hebben met Israel.

### 3. **Verslag van de SMO-vergadering d.d. 5 juli 2001.**

Tekstueel:

Pagina 2 toevoegen voor de laatste zin:

De heer Huijssoon mist in het verslag de discussie over de tweede publiciteitsronde. Daarin is aan de orde geweest welke landen nog bijzondere aandacht behoeven. Ook is gesproken over de mogelijkheden gebruik te maken van free publicity via bijvoorbeeld krantenartikelen en de radio/wereldomroep.

Pagina 3: voor de laatste alinea toevoegen: De heer Huijssoon merkt op dat in de eerste offerte een zin was opgenomen die erop neerkwam dat deze alleen de verificatie van aanvragen omvatte, waarvan KPMG op grond van de met de formulieren ontvangen informatie, kon beschikken. Aanvragen waarvoor KPMG zelf nader onderzoek moet doen, vielen daar niet onder. De tweede offerte ziet op de gevallen waarin KPMG wel zelf onderzoek moet doen. De stukken zouden hier nog eens zorgvuldig op moeten worden nagelezen.

Pagina 5: Mevrouw Walvisch stelt ... toevoegen: .. naar aanleiding van een opmerking van de heer Ensel ....

Wijzigen: .. uit te keren ... in uitgekeerde..

Laatste alinea: Voor de toepassing van de hardheidsclausule... voor gevallen van belanghebbenden die onder bepaalde omstandigheden in het buitenland zijn geboren, is Kamer I gemandateerd door het bestuur, aangezien dit een nieuw mandaat zou zijn, is publicatie in de Staatscourant vereist.

Pagina 6, eerste alinea:

Na eerste regel toevoegen: Het bestuur bevestigt de beslissing van Kamer I in de voorliggende gevallen. Aanpassing van het uitkeringsreglement via de daarvoor bestaande procedure zou dan zuiverder zijn. Om die reden is besloten dat Kamer I het mandaat zou teruggeven aan het bestuur, dat van geval tot geval een beslissing moet nemen. Dat laat onverlet dat het bestuur gelijke gevallen gelijk dient te behandelen, ook bij toepassing van de hardheidsclausule.

Pagina 7, halverwege: Mevrouw Spier stelt voor.....: toevoegen: op reguliere basis structureel overleg te voeren met de Stuurgroep.

Laatste alinea: ... parallel dient..., vervangen door parallel kan...

Na .. Uitkeringsreglement..... toevoegen: en het formuleren van criteria voor het doen van uitkeringen.

Het verslag wordt met bovenstaande wijzigingen vastgesteld.

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

De heer Staal heeft met mevrouw Grüter gesproken over het 6e advies. Dit was niet goedgekeurd omdat een aantal zaken erin verhelderd diende te worden, in het bijzonder de Duitse grootouders. Mevrouw Grüter schrijft hierover een korte notitie. Hij meent dat bij KPMG ten tijde van de aanbidding van de offerte voor 88 geen rekening is gehouden met het 6<sup>e</sup> advies. Dit punt komt later aan de orde.

De voorzitter meldt dat hij met de heer Koekoek een constructief gesprek heeft gevoerd naar aanleiding van de door het SIM-bestuur gezonden brief.

Op een vraag over het reiskostenbesluit wordt medegedeeld dat de vergoeding geldt voor reizen zowel van als naar Israel (of andere landen).

Mevrouw Spier benadrukt nogmaals dat zij gaarne een structureel overleg ziet met de Stuurgroep.

De voorzitter meent dat de eindverantwoordelijkheid voor de Stuurgroep bij het SMO-bestuur ligt en dat inderdaad regelmatig overleg hierdoor noodzakelijk is.

De heer Gelber wijst erop dat men niet nogmaals de “goudpoolconstructie” wenst en dat derhalve hiermee voorzichtig dient te worden omgegaan. Naar aanleiding van eerdere notulen van vergaderingen die de heer Gelber niet heeft bijgewoond, deelt hij mede dat tijdens zijn vakantie ook hij tot de conclusie is gekomen dat het, mede op zijn initiatief genomen besluit tot verhuizen, bij nader inzien onjuist was. Hij is verheugd dat dit besluit is herroepen en de SMO op de huidige locatie blijft.

#### 4. **Ingekomen / uitgegane stukken**

Managementrapportage: De heer Spaans meldt dat 20.000 uitkeringen zijn gedaan.

#### 5. **Voortgang Kamer II en Kamer III**

De voorzitter is van mening dat de landsadvocaat nu met spoed het concept-uitkeringsreglement moet aanleveren.

De voorzitter maakt zich zorgen over een aantal zaken. De vraag is of beide reglementen gelijk kunnen zijn. Belangrijk is dat beide Kamers tevens gaan oordelen over de verdeling van de gelden. Zorgvuldigheid moet goed worden bewaakt.

Mevrouw Spier stelt voor dat een inventarisatie wordt gemaakt van doelen in Nederland en in Israel.

De heer Staal stelt dat Kamers II en III klaar horen te zijn per 1 december 2001. Hij stelt voor dat iedere vergadering een bestuurslid hierover rapporteert en contact onderhoudt met de landsadvocaat.

De heer Gelber denkt dat de Uitkeringsreglementen voor de Kamers verschillend zullen moeten zijn, aangezien de infrastructuren immers verschillen. In Israel behandelt de SPI dit. De vertaling van de doelstelling zou wezenlijk verschillend kunnen zijn.

De heer Huijssoon benadrukt dat formaliteit (de procedures die rond het aanvragen en toekennen van de uitkeringen moeten gaan gelden) en inhoud (de criteria waaraan een aanvrager moet voldoen om voor een uitkering in aanmerking te komen) als aparte onderwerpen besproken dienen te worden en gescheiden dienen te blijven. De landsadvocaat heeft een overzicht gemaakt met vragen, die door het bestuur moeten worden beantwoord. Eerder zal hij niet verder kunnen gaan met de concepten.

De heer Koekoek wijst erop dat bij de 'goudpool' mensen over de verdeling beslisten die tegelijkertijd in de besturen van de betrokken organisaties zaten. Dit moet nu zeker worden voorkomen. Ook in Israel staat in de statuten dat het onafhankelijke personen moeten zijn.

De heer Staal stelt dat, volgens de statuten van de SMO, de bestuursleden van Kamer II en III gekozen worden door CJO resp. SPI maar dat het de taak van de SMO is de voorwaarden vast te stellen zodat belangenverstremgeling zo veel mogelijk voorkomen kan worden.

De voorzitter voorziet hierbij problemen. Hij vraagt zich af hoe wordt voorkomen dat dubbelfuncties en belangenverstremgeling zullen optreden. SMO heeft geen invloed op de samenstelling van besturen van Kamer II en III, maar stelt wel randvoorwaarden vast.

De heer Koekoek wijst erop dat bij de collectieve geldstroom de mogelijkheid tot fondsvorming moet worden bekeken.

Mevrouw Spier is van mening dat de SMO duidelijk grenzen moet aan geven en moet waken tegen belangenverstremgeling. De SMO beoordeelt de concepten maar praat inhoudelijk niet mee.

De heer Huijssoon zegt dat fondsvorming op 29 juni jl. in een gesprek met onder meer SIM-bestuursleden aan de orde is geweest. De Minister heeft toegezegd over dit onderwerp te willen meedenken, maar vindt overheidstoezicht op fondsen een probleem. Als de Minister echter bij fondsvorming het gevoel heeft dat alles goed op de rails staat en dat het proces goed verloopt, wil MinFin nog wel voor korte tijd toezicht houden op Kamers II en II, maar dit beëindigen rond eind december 2003. Dit is een streefdatum en het projectbureau van MinFin zou dan beëindigd moeten zijn.

De heer Gelber vraagt hoe het mogelijk is dat in de SMO-statuten andere maatstaven worden gehanteerd dan de SPI en CJO hebben.

De heer Huijssoon is van mening dat het SMO-bestuur de leden van Kamer II en Kamer III regelt. Ontslaan bij Kamer II gebeurt door het CJO en bij Kamer III door SPI.

De voorzitter stelt voor de landsadvocaat te verzoeken de statuten zo op te stellen dat genoemde problemen kunnen worden voorkomen en dat wordt toegezien op het voorkomen van belangenverstrengeling.

De directeur maakt met de heer Huijssoon een afspraak bij de landsadvocaat ter bespreking van bovenstaande. Getracht wordt het concept september gereed te hebben.

De heer Koekoek deelt mee dat het CJO slechts gedeeltelijk geld naar de SIM heeft overgemaakt. De SIM heeft inmiddels een inspanningsverplichting gedaan door een openingsbalans te maken. Er is een bespreking geweest met Mazars. Per 15 augustus a.s. wordt het commentaar van het CJO verwacht, waarna Mazars het nogmaals bekijkt. Zodra dit is gebeurd, zal de landsadvocaat het nogmaals beoordelen.

De voorzitter stelt voor dat het SMO-bestuur hierover een brief stuurt naar de SIM. De directeur zal een concept hiervoor opstellen.

De heer Gelber is van mening dat de brochure duidelijk vermeldt dat het CJO de plicht heeft voor het geld te zorgen. De SMO is hiervoor verantwoordelijk.

De heer Staal geeft een kort verslag van een recentelijk met de heer Blocks (NvB) gevoerd gesprek.

De NvB zou met de SIM te maken moeten hebben en niet met CJO en/of SPI, meent de heer Gelber.

De claimstichtingen staan gepland eindtermijn voor 31 december 2002 en de tweede ronde zou daardoor verschoven zijn naar maart 2003.

De heer Koekoek wil met CJO en SPI bij de landsadvocaat een gesprek aangaan als het zo doorgaat. De heer Naftaniel heeft toegezegd dat er een jaarbalans zal komen.

Besloten wordt dit onderwerp te agenderen voor de volgende bestuursvergadering.

## 6. **Goedkeuring offerte W. van Luyken**

Het bestuur keurt de voorliggende offerte goed.

De voorzitter en de directeur hebben een goed gesprek gevoerd met de heer Van Luyken en achten hem deskundig.

De directeur is van mening dat de heer Van Luyken als adviseur zal voldoen. Hij zal adviseren bij door SMO te initiëren en arrangeren publiciteit ter versterking van de reputatie en neutralisering van negatieve berichtgeving. Ook zal hij adviseren bij incidenten met het oog op mogelijke negatieve publiciteit en het voorkomen en beperken ervan. Verder zal hij adviseren over communicatie met als doel het maximaal bereiken van personen die in aanmerking komen voor een vergoeding. Afsproken is dat hij ten behoeve van zijn werkzaamheden vertrouwelijk de notulen van de SMO-bestuursvergaderingen zal ontvangen. Ten behoeve van mediacontacten zal de heer Van Luyken een standaardinstructie en een vragenlijstje opstellen en dit aan het secretariaat doen toekomen.

Voor de woordvoering naar buiten zal de volgende taakverdeling gelden:  
de voorzitter is er voor beleid, visieontwikkeling en als boegbeeld;  
de directeur zal alle andere perscontacten verzorgen.

De heer Gelber vraagt om een tijdschema voor de tweede publiciteitsronde. Er is haast geboden vanwege de start van Kamers II en III en de tweede publiciteitsronde.

De voorzitter meldt dat mevrouw Koedam van het Bureau hieraan werkt.

De heer Ensel vindt het achteraf gezien jammer dat hij met mevrouw Hagers van de Telegraaf heeft gesproken.

De heer Spaans meldt dat naar aanleiding van het artikel in de Telegraaf een aantal vervelende telefoontjes bij KPMG is binnengekomen. Hij verzoekt het bestuur te overwegen de tweede ronde eerder te doen plaatsvinden dan gepland, want veel belanghebbenden zijn oud.

De heer Koekoek verzoekt het SMO-bestuur de SIM nadrukkelijk te betrekken bij de tussenronde. Ook het SIM-bestuur was verbaasd over het artikel. Het SIM-bestuur wil graag van tevoren op de hoogte zijn van dergelijke communicatie, omdat ook zij hierop worden aangesproken.

De voorzitter is van mening dat het SIM-bestuur op de hoogte kan zijn, omdat zij immers de SMO-bestuursvergaderingen bijwonen. Er komt binnenkort een voorstel voor een tweede ronde, waarover nauw overleg met de SIM zal plaatshebben.

De directeur wil trachten een gulden middenweg te vinden bij het verstrekken van informatie. Hij zal trachten zo mogelijk SIM-bestuursvergaderingen bij te wonen. Als er vragen zijn, kan men altijd het Bureau bellen. Formele communicatie loopt via notulen.

#### **7. Begroting Helpdesk Israël**

Het bestuur honoreert het verzoek van de SPI en besluit de bespreking van dit onderwerp uit te stellen tot de volgende bestuursvergadering.

#### **8. Aanvullende offerte KPMG**

De heer Spaans heeft inmiddels de directeur alle relevante stukken gestuurd. Hieruit concludeert de directeur dat het basiscontract ging over 50.000 aanvragen. Nu er minder aanvragen zijn, vraagt hij waarom een aanvullende offerte noodzakelijk was.

De heer Staal licht toe dat KPMG extra menskracht wilde vanwege versnelde afwikkeling van extra moeilijke aanvragen betreffende formulier II.. Echter, niet alle Fase II aanvragen zijn probleem aanvragen. De heer Staal stelt dat alleen voor die formulieren II welke niet "binair" positief beschikt kunnen worden, de 88 euro geldt. Volgens de heer Spaans was aanvullend budget nodig voor versnelling van het proces bij ingewikkelde claims.

De heer Spaans herinnert eraan dat bij het afsluiten van het contract drie mogelijkheden tot berekening van de kosten zijn overwogen:

- a) Uurtarief
- b) Lumpsum
- c) Vergoeding per eenheid.

Gestreefd is naar prijs per handeling en niet per tijdsduur. Hij verbaast zich erover dat het bestuur op 27 april jl. niet heeft gevraagd om een offerte voor het tijdsbeslag dat ingewikkelde aanvragen zouden nemen. Van de binaire aanvragen is inmiddels 59%

positief beschikt. Het eerste contract met KPMG was voor lumpsum, maar dit heeft KPMG, volgens de heer Spaans, verlies opgeleverd.

De heer Gelber herinnert zich dat oorspronkelijk is gesproken over de grote achterstand die KPMG had bij afhandeling van ingewikkelde aanvragen. Het 6<sup>e</sup> advies verificatie is iets later gekomen en de heer Spaans heeft toen meegedeeld dat de afwikkeling wel sneller zou gaan.

Het bestuur besluit na enige discussie dat de offerte van 88 euro nu eenmaal is goedgekeurd, ofschoon er misschien beter naar had moeten worden gekeken. Nu dat niet is gebeurd, legt het bestuur zich er bij neer en is het onderwerp afgehandeld.

#### 9. **Rondvraag**

De heer Koekoek meldt dat Kamer I een nieuw kandidaat-lid heeft in de persoon van de heer L. Frijda. CJO en SPI is om goedkeuring hiervoor gevraagd. Ook is er een nieuw reservelid: de heer Notovitsch.

In antwoord op een vraag van de heer Gelber waarom goedkeuring is gevraagd aan CJO en SPI, deelt de heer Koekoek mee dat dit uit beleefdheid is gebeurd. Er is niet duidelijk welke bestuurslid door welke organisatie is benoemd en het lijkt dus het beste als alle organisaties kunnen instemmen met een nieuwe benoeming teneinde narisigheid achteraf te voorkomen.

De heer Huijssoon herinnert eraan dat voor de benoeming van de leden van Kamer I zowel CJO als SPI goedkeuring moeten verlenen.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter, onder dankzegging voor ieders inbreng, de vergadering.